Lokalhistoriegruppen

Syd for Banen

Roskilde

Bestyrelsens beretning 2012-2013

Fremlagt på generalforsamlingen d. 18. marts 2013

1. Der er liv i historierne – og det handler om identitet.

Lokalhistoriegruppen ”Syd for banen” er et kreativt sammenrend af mennesker, som er optaget af at formidle lokalhistorien her i den sydlige del af Roskilde, mellem jernbanen og motorvejen.

Sydbyen er en bydel uden et markant centrum, men med et forgrenet netværk imellem os, der bor og arbejder her, et netværk som også omfatter mennesker som har boet her førhen og stadig har interesse for området. En bydel der er vokset frem igennem de sidste 130 år, og knopskudt gennem epoker med byggeaktivitet og netværksdannelse, så den nu rummer beboelse, forretninger, arbejdspladser, børneinstitutioner, skoler og uddannelses-institutioner, rekreative områder samt et udbredt foreningsliv.
I mangel af et oplagt geografisk punkt, som samler kvarteret, er det mylderet af forbindelseslinier og de mange mødesteder, hvor folk har noget sammen med hinanden, som præger bydelen. Vejfester og beboerforeninger med tøndeslagning for børnene til fastelavn. Vuggestuer og børnehaver og folkeskoler hvor håbefulde forældre afleverer børn om morgenen og om eftermiddagen opdager at teenageren er kommet hjem, fordi musikken drøner ud af højttaleren. KFUMs idrætsanlæg hvor drenge og piger finder hinanden i spillet om bolden og også kan få hjælp i lektiecaféen. Jakobskirken med de højtider, som fejres i familien, og når livet gør godt og gør ondt. Karréer hvor familier med anden etnisk herkomst end dansk finder et hjem, så der dufter eksotisk af krydderier i opgangen.

For få år siden er også rådhuset flyttet syd for banen efter kommunesammenlægningen, så kvarteret nu huser kommunens administrative omdrejningspunkt – sammen med Roskilde Sygehus som altid har samlet mennesker fra et stort opland til behandling.
Kort sagt: et netværk af forbindelseslinier, der går fra den ene til den anden, og som også går tilbage i historien. For det vi husker, er det der betyder noget for os.

Lidenskaben i vores forening er, at der er historier der er modne til at blive fortalt, mens der stadig er nogle som kan huske hvordan det var. Der er fotos som ligger i skuffen og venter på at blive vist frem, selv om det er 45 år siden de blev taget. Der er tråde som skal knyttes mellem dengang og nu, når et område som Musicon med skatere og kunstnere og dansere og unge studerende vokser frem i det, der indtil for ganske få år siden var betonstøberiets store haller og støvede cementflader.
Det handler alt sammen om identitet, om hvordan vi er blevet de mennesker vi er, og om hvad det er for farver og stemninger der giver kvarteret sit præg og sin atmosfære. De mange lag af fortællinger, de mange muligheder for livsudfoldelse og fællesskab på tværs.

2. ”Syd for banen”: netværk og platform.

Et fornemt eksempel på det, som vores forening gør muligt, er den præsentation af historien om Havsteen-familien på Store Maglegaard, som Tommy Hansen og Bente Harbo leverede i januar måned. De er dykket ned i de 6 arkivkasser, som Havsteens efterkommere har afleveret til Lokalhistorisk Arkiv, og har der fundet materiale nok til at fortælle historien om familien på den store landejendom, som en stor del af sydbyen siden blev udstykket fra.
Det er historier som aldrig er blevet fortalt på den måde før, og fotos og byggetegninger som aldrig før er blevet fremlagt offentligt. Et stykke pionerarbejde og grundforskning!

Et andet eksempel er byvandringen på Musicon, hvor tidligere tillidsmand på Unicon, Svend Åge Sundberg, viste rundt i området, og kunstnerisk Leder af Åben Dans Thomas Eisenhardt tog imod os i Laboratoriet, og på den måde fik vi kædet før og nu sammen.

3. Medlemmer.

Vi er en ung forening med kun 3½ år på bagen. At der er pionerånd mærkes tydeligt på entusiasmen. En lyst til at opdage de gode historier, en glæde over at finde spændende fotos, en nysgerrighed efter at se sammenhænge – kort sagt: en iver efter at formidle.
Samtidig er det også en forening, som mærker virkeligheden. Nogle medlemmer får ikke betalt kontingent og bliver meldt ud, og nogle dør. Som I kan se i aften på dagsordenens punkt ’Valg til bestyrelsen’, er der nogen der træder et skridt tilbage, fordi kræfterne ikke længere er til stede til at være så meget involveret som før.
”Syd for banen” har ca. 60 husstande som medlemmer, og det er fint.
Foreningen har også har en sund økonomi.
Desværre blev foreningens forretningsfører, Claus Neckelmann, ramt af alvorlig sygdom og døde sidste år. Ham savner vi!

4. Velbesøgte arrangementer og god PR.

Foreningen er priviligeret ved, at der deltager så mange til vores arrangementer. Da Henning Bjørn Larsen fortalte om **modstandskampen i Roskilde 1940-45** i februar, kunne der ikke presses en eneste deltager yderligere ind i salen.
Aviserne skriver gerne om arrangementerne, fordi der er gode historier i vores pressemeddelelser og appellerende fotos, som for manges vedkommende ikke har været offentliggjort før. Niels Jørgen Rasmussens sans for fotografering og layout kommer til udtryk på foreningens plakater, og der bliver lagt mærke til dem, når Henning Olsen og Henning Bjørn Larsen har været rundt i kvarteret og sat dem op.

5. Arbejdsgrupper og initiativer.

De idéer som vi gerne vil virkeliggøre, melder der sig mennesker til, som har lyst og evner til at virkeliggøre dem. F.eks. har vi talt med afdelingsbestyrelsen i **Ringparken** og Boligselskabet Sjælland om at holde en lokalhistorisk aften om Ringparken til efteråret, nu bebyggelsen fylder 60 år i år. Her håber vi at kunne samle en gruppe, som vil tilrettelægge aftenen og være med til at indsamle materiale igennem de kontakter, som de har til nuværende og tidligere beboere.

Et andet projekt, som man kan læse om på foreningens hjemmeside www.sydforbanen.dk, er **FDF's historie**. Tommy Hansen har været i kontakt med nuværende og tidligere medlemmer af FDF, og han har gennemgået det omfattende materiale i arkivet i FDF-huset på Vindingevej. Herudfra har han skrevet om FDF's historie indtil 1977, og materialet er klart til at blive præsenteret. På hjemmesiden kan man finde Tommys kontaktoplysninger og melde sig til ham, hvis man kan bidrage til FDF's historie.

På ønskesedlen står også, at vi gerne vil fortælle **Maglegårdsskolens historie**. Vi er i gang med at samle folk, der vil være med til det. Ligesom vi gerne vil fortælle **indvandrernes historie** i samarbejde med Roskilde Kulturforening, historien om hvordan det var at flytte hertil i begyndelsen af 70'erne fra Sivas-regionen i Tyrkiet og nogle år senere kunne tage sin kone og sine børn med til Danmark og bo i ens nye lejlighed i Roskildevænge.

Vi mangler en **webmaster**, en IT-nørd, som synes det er sjovt og har tiden til at lægge stof ud på foreningens hjemmeside. I bestyrelsen har vi måttet erkende, at det overstiger vores tekniske indsigt og den tid, som vi har til rådighed, at pleje hjemmesiden og forsyne den med alle de gode fotos og spændende historier, som vi ligger inde med. Så er der nogen, som kender en med sans for IT, og som vil påtage sig hvervet som webmaster, så sig til!

6. Samarbejdsrelationer.

I vores forening er vi glade for at have forbindelse til gode samarbejdspartnere. Der er også nogle, som henvender sig til "Syd for banen", fordi de får øje på os og det unikke netværk som foreningen udgør.
Vi har gode forbindelse til **Lokalhistorisk Arkiv** v/ leder Eva Tønnesen, som har hjulpet os i opstarten og selv har holdt foredrag om sygehusets historie i vores forening.
Seneste har Frank Birkebæk, leder af **Roskilde museum**, holdt et møde med os, fordi museet er interesseret i formidling af samtidshistorie. Vi vil se, hvilken glæde vi kan have af et samarbejde med museet.
Gunilla Rasmussen, som er optaget af byudvikling og bæredygtighed, har foreslået en **sti rundt i sydbyen**, som forbinder stationen og Musicon og leder videre gennem Roskildevænge, skoven og haveforeningen Granly til Lillevang idrætsanlæg, og tilbage til

stationen gennem Dommervænget og Hedegårdsvej. Her kan foreningen med sin lokalhistoriske indsigt bidrage til ruten, så der undervejs ved hjælp af QR-koder og ophængte genstande kan fortælles om steder, huse og miljøer.
I **Jakobskirken** har foreningen en god base, med adgang til mødelokaler og kopimaskine.
Søsterforeningen **"Historisk samfund for Roskilde Amt"** v/ formand Bent Hansen er begyndt at informere om deres foredrag, oplysninger vi gerne sender videre til vores medlemmer, i fald det har interesse.

7. En varm tak!

Jeg vil gerne på foreningens vegne takke Henning Olsen og Henning Bjørn Larsen, som nu udtræder af bestyrelsen, for deres store engagement og deres ihærdige indsats. Deres enorme viden og evne til at huske lokale begivenheder og ansigter, og de mange kontakter de har til mange sider, har været en uvurderlig hjælp i bestyrelsesarbejdet. Og så er I begge mand for at fortælle en god historie!
I det hele taget er det berigende og humoristisk at være en del af denne kreative bestyrelse.
Endelig en varm tak til aftenens dirigent, Kaj V. Hansen, for hans engagement og for initiativet med at invitere borgmester Joy Mogensen i aften, det var et fint indlæg hun kom med!

Hermed fremlægger jeg bestyrelsens beretning til drøftelse.

Mogens Ohm Jensen
formand